

ΓΟΥΣΤΑΒΟΥ ΓΚΕΪΓΕΡΣΤΑΜ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ : ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

15.—

Τόσο μόνο έννοιω, πώς αὐτὸν τὸ χειμῶνα, πού σέ κάθε ἀνάμνηση πού μεθ' ἄφησε οὔτε θέλω οὔτε μπορῶ νὰ γυρίσω, ἡ εὐτυχία μου εἴτανε στὸ πὼς βρήκα στὸ τέλος κάτι, πού θὰ βοηθοῦσε, ὅπως πίστευα, στὴ σωτηρία τῆς γυναίκας μου. Τὴ εὐτυχία εἴταν ἐκεῖνη! Νὰ μὴ μένω πιά ἀπραγγες θεατῆς, μὰ νὰ μπορῶ νὰ λάβω μέρος, νὰ ἐνεργήσω, νὰ ἐργασθῶ μ' ἓναν ὠρισμένο σκοπὸ μπροστά μου, ἓνα σκ. πὸ, πού πίστευα τουλάχιστο πὼς θὰ τὸν πιτύχω. Τὸν καιρὸ τῆς νιότης μου μιὰ τέτοια πηγὴ θὰ φαινότανε ἴσως πολὺ φτωχή. Μὰ ὅταν τὰ χρόνια ἀρχίζουσε νὰ σπρίζουν κάπως τὰ μαλλιά, ἀρκεῖται κανένας μὲ λιγότερα παρότι πρὶν. Τότε μπορεῖ νὰ ζῇ καὶ νὰ ὑποφέρῃ, ὅταν πιστεύῃ πὼς εἶναι δυνατὴ μιὰ καλλιτέρεψή καὶ μὲ τὴ συναισθησὴ πὼς αὐτὴ βρίσκεται μέσα στὰ σύνορα τοῦ δυνατοῦ, μπορεῖ νὰ βρῇ κάτι, κάτι πού νὰ μοιάζῃ κάπως μὲ τὴν εὐτυχία.

Σὲ μένα ἦρθε αὐτὴ ἡ βοήθεια τὴν ἴδια στιγμή πού ἡ ὑποψία, πὼς ἡ ζωὴ τῆς πόλης εἴταν ὀλέθρια γιὰ τὴ γυναίκα μου, ἀρχισε νὰ γίνεται σιγὰ σιγὰ βεβαιώτητα καὶ τέλος ἔφτασε στὴν ἀπόφαση νὰ τὴν πάρω ἀποκεῖ καὶ νὰ γυρίσουμε στὴν ἐξοχή, πού δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήσουμε. Ὁ γιατρός μου δυνάμωσε τὴν ἀπόφαση αὐτὴ καὶ ὅταν εἶπα τῆς γυναίκας μου τὸ σχέδιο αὐτό, σὰν ἀπλὴ πιθανότητα, τὸ πρόσωπό της ἔλαμψε, σὰ νὰ τῆς ἔταξα τίς χαρὲς τοῦ παράδεισου, κ' εἶπε μόνο :

— Μπορεῖς νὰ τὸ κάμῃς αὐτὸ γιὰ μέ; Τὸ θέλεις;

Τὰ λόγια αὐτὰ μοῦ δῶσαν ἐνέργεια καὶ ζωὴ καὶ μέσα σ' ὅλη τὴν ἀπελπισία, ὅλη τὴν ἀνησυχία καὶ ἔλα ὅσα ἔχω περιγράψει πρὶν καὶ διηγῆθηκα, μέσα σ' ὅλα ὅσα μὲ κατασυντρίβανε, τὰ λόγια αὐτὰ λάμπανε μπροστά μου σὰν ἄστρα στὸ σκοτάδι καὶ μὲ κεντούσανε στὴν τελευταία μεγάλη προσπάθεια, πού ἔλπιζα πὼς θὰ ξαναέδινε τὴ χαρὰ σ' ὅλους μας. Ὅσο περισσότερο τὰ συλλογιζόμουν, τόσο πιθανότερο μοῦ φαινότανε πὼς εἶχα τώρα βρεῖ ἐκεῖνο πού θὰ ξανάνοιγε τῆς γυναίκας μου τὸ δρόμο τῆς ζωῆς. Σὰν ἓνας πού φαντάζεται πὼς βρῆκε ἓνα φυλαχτό, πού τοῦ δίνει τὴ δύναμη νὰ κἀνὴ θάματα, στήριξα ὅλες τίς ἐλπίδες μου σ' αὐτὸ τὸ σχέδιο καὶ ὅταν τέλος βρεθήκαμε στὴ μικρὴ βίλλα, πού εἴτανε χτισμένη σ' ἓνα ψήλωμα μὲ θέα πρὸς τὰ φιερόδ καὶ πρὸς τὰ δάση, στὴ βίλλα, πού τὰ φύλλα τῶν λευκῶν σαλεύανε μπρὸς στὸ παράθυρο, ὅπου θὰ καθότανε ἡ γυναίκα μου νὰ μὲ προσμένῃ νὰ γυρίσω ἀπὸ τὴν ἐργασία μου, ὅταν λοιπὸν βρεθήκαμε κεῖ, εἶχα τὴ βεβαιότητα πὼς εἶχε βρεθεῖ πιά ἡ λύση. Ὅσο καὶ νὰ μοῦ φαίνεται τώρα αὐτὸ παράξενο, τότε εἶμουν γε-

μάτος βεβαιότητα. Πίστευα κ' εἶμουν μὲ τὴν πίστη μου εὐτυχισμένος ὅσο δὲ λέγεται.

Ποτέ μου ἄλλη φορὰ δὲν αἰσθάνθηκα περισσότερη χαρὰ κ' ἐλπίδα, ὅσο ὅταν ἀρχισε νὰ πέφτῃ τὸ χειμῶνα αὐτὸν τὸ χιόνι καὶ νοιώσαμε κείνο τὸ ξεχωριστὸ κρυφὸ αἶσθημα, πού εἶναι χαρακτηριστικὸ τῶν βορεινῶν κλιμάτων πὼς εἴμαστε ἀποκλεισμένοι ἀπ' ὅλους καὶ ἀπ' ὅλα. Ἀπὸ τὴ σοφίτα ὡς κάτω στὸ ὑπόγειο εἴταν ἔτοιμο τὸ σπῆι μας καί, ὅπως πρῶτα, ταχτοποιώντας ὅλα καὶ στελίζοντας τίς κάμρες μὲ πρᾶματάκια κ' ἐφευρέματα, πού εἶναι τὸ ξεχωριστὸ μυστικὸ τοῦ θηλυκοῦ φύλου, πῆγαινε κ' ἐρχότανε πάλι μεταξὺ μας ἡ γυναίκα μου. Οἱ φωνὲς τῶν παιδιῶν ἀντηχοῦσανε στίς κάμρες, τὰ καναρίνια κελαδοῦσαν, ὁ σκύλος γαύγιζε μὲ τὰ παιγνίδια καὶ τὰ μαλλώματα τῶν παιδιῶν. Καὶ τὸ πιάνο δὲν εἴτανε πιά κλειστό.

Ἄνοιξε ἓνα βράδι, πού λίγο τὸ περίμενα. Δίχως νὰ προῶσῃ τὸ σκοπὸ τῆς οὔτε μ' ἓνα λόγο, ἦρθε ἡ Ἔλσα κάτω στὴ σαλα καὶ κάθησε στὸ πιάνο. Μὲ κοίταξε καθὼς πέρασε μπροστά μου κ' ἐνοιῶσα πόσο εἴταν εὐτυχισμένη, πού μπορούσε νὰκολουθῇ τοὺς πόθους τῆς. Ἀπὸ τότε πού πέθανε ὁ Σδὲν καὶ δὲν μπορούσε νὰκούῃ τὴν κρυστάλλινη φωνή του νὰ σμίγῃ μὲ τοὺς ἴχους τοῦ πιάνου, ἡ γυναίκα μου δὲν ἤθελε νὰ τραγουδήσῃ τοὺς σκοπούς, πού τοὺς ἀκούγε πάντα μόνο ἐκεῖνος. Μόλις πίστευα τὰ μάτια μου ὅταν τὴν εἶδα νὰ καθήσῃ στὸ πιάνο καὶ νὰρχίσῃ νὰ παίζῃ.

Καὶ σὲ λίγο ἀντηχῆσανε στὴν ἀμάρα τὰ λόγια :

Λευκὲ μου κύκνε,
βουβὲ, νεκρὲ,
δὲ θά σ' ἀκούσω
τώρα ποτέ.

Καὶ τὸ τέλος :

Ἄμα σβήσῃς
τόσο πονοῖσες,
εἴσουνα κύκνος
καὶ τραγουδοῦσες.

Οὔτε πρωτῆτερα, οὔτε ὑστερότερα τὸ εἶχα ἀκούσει ἔτσι τὸ τραγούδι αὐτό. Ἐνῶ τραγουδοῦσε ἦρθαν τὰ παιδιὰ μέσα σιγὰ καὶ σταθήκαν ἄφωνα στὴν πόρτα. Μὲ κοιτάζανε ξαφνισμένα, σὰ νὰ μὴν πιστεύανε καὶ αὐτὰ ὅτι βλέπανε καὶ τοὺς ἀπάντησα μ' ἓνα νέμα, ἐνῶ τὰ μάτια μου δακρύσανε. Ἄμα σβήσανε οἱ τελευταῖοι τόνοι, χύθηκε σιωπὴ στὴν ἀμάρα, μιὰ σιωπὴ ὁμῶς ἐπίσημη.

Ἡ γυναίκα μου σηκώθηκε κ' ἐκλείσε τὸ πιάνο.